पूर्वा कृषिदूत

प्रबोधनातून परिवर्तन... मासिक

वर्ष १३ । अंक ११ । नोव्हेंबर २०२२ । नाशिक
पाने ६४ । मूल्य रु. ३५/–
(प्रत्येक महिन्याच्या ५ तारखेला नाशिक एच.ओ.मधून वितरित केला जातो.)

- मधमाशी म्हणजे सजीव सृष्टीला लाभलेले वरदान.
- मानवाचा अन्नप्रपंच मधमाशीमुळेच सुरळित चालतो.
- भारतामध्ये मधमाशी पालनाचा व्यापक प्रसार गरजेचा.

- 'बसवंत मधमाशी उद्याना'ची या संदर्भात लक्षणीय कामगिरी.
- मधमाशी केंद्रस्थानी असलेले हे उद्यान ठरले गौरवाचे धनी.
- राज्यासह देशभरात अशी 'मधुक्रांती' जोमाने व्हावी सुरू.

बसवंत गार्डन हे उत्तर महाराष्ट्रातील कृषीक्षेत्राशी संबंधित एक महत्त्वाचे केंद्र असून **'गांव समृद्ध तर देश समृद्ध'** ही खूप महत्त्वाची विचारधारा आम्ही या ठिकाणी मांडली आहे. खेड्यापाड्यांचा विकास झाला तरच भारताचा विकास होणार आहे.

यातील दुसरी विचारधारा म्हणजे **गांव तेव्हाच समृद्ध होईल जेव्हा ते जलसमृद्ध असेल.** तिसरी विचारधारा म्हणजे **गांव तेव्हाच समृद्ध होईल जेव्हा फळभाज्यांवर प्रक्रिया होईल.**

भरघोस उत्पादन आल्यानंतर जर शेतीमालावर प्रक्रिया केली तरच गांव समृद्ध होणार आहे. या विचारांचा प्रसार व प्रत्यक्ष कृती करण्यासाठी **बसवंत गार्डन** मध्ये कृषी क्षेत्रातील विविध संकल्पना स्वतंत्रपणे मांडल्या आहेत. यातील प्रत्येक संकल्पनेला स्वतंत्र अस्तित्व असून त्याची एकत्रित मांडणी म्हणजे ग्रामीण भागासाठी एक आदर्श मॉडेल आहे.

या प्रकल्पाला भेट दिल्यास स्वयंपूर्ण **'आदर्श गांव-सेवरगांव'**च्या प्रतिकृतीतून ग्रामीण भागातील आदर्श तशीच सर्वांगसुंदर जीवनपद्धती जाणून घेता येईल. तसेच उद्योग-व्यवसाय, प्रक्रिया उद्योग व मधमाशी पालनातून शाश्वत शेती आणि उद्योजकता विकास यासारख्या अनेक संकल्पनांविषयी माहिती एकाच ठिकाणी मिळू शकणार आहे. तरी या नाविन्यपूर्ण प्रकल्पाला आपण अवश्य भेट द्यावी आणि सुरू केलेल्या या उपक्रमाचा लाभ घ्यावा.

आदर्श गांव सेवरगांव

(Miniature Village Model)

संपूर्ण कुटुंबासह व मित्रपरिवारासह अवश्य भेट द्या !

(Miniature Village Model)

अंतरवेली फाटा, मुखेड, ता. निफाड जि. नाशिक
श्री. अविनाश पवार - ९९२२५ ०९६६८

पूर्वा कृषिदूत
प्रबोधनातून परिवर्तन... मासिक
वर्ष १३ । अंक ११ । नोव्हेंबर २०२२ । नाशिक
पाने ६४ । मूल्य रु. ३५/-

अनुक्रम

■ **संपादकीय**
मधमाश्यांच्या सहवासातले आनंददायी 'ॲपी टुरिझम'
डॉ. भास्कर गायकवाड । ४

■ **पारावरच्या गप्पा**
ग्राहकांचं हित जपताना
दिला जातो 'बळीराजा'चा बळी!
(सौजन्य : 'पूर्वा कृषिदूत' परिवार) । ७

■ **नवी आशा ; नवी दिशा**
'हायड्रोजेल' म्हणजे पाणी साठवणारी
आणि पीक फुलवणारी 'भुकटी'
(सौजन्य : 'पूर्वा कृषिदूत' परिवार) । १०

■ **मार्गदर्शन**
सद्य:स्थितीत कापूस पिकासाठी
करावयाचे व्यवस्थापन
डॉ. संजीव पाटील । १४

■ **खबरदारी**
गुलाबी बोंडअळीच्या बंदोबस्तासाठी
डोमकळ्यांची ओळख महत्त्वाची
प्रा.डॉ. एस.टी. आघाव । १८

■ **बीजमंत्र**
हरभरा लागवडीसाठी सुधारित वाणांचा वापर
डॉ. रमेश भदाणे । १९

■ **पीकपाणी**
हरभरा लागवडीचे सुधारित तंत्रज्ञान
डॉ. अरविंद तोत्रे । २२

■ **देखभाल**
सोयाबीनवरील अळीवर्गीय किडींचे
एकात्मिक व्यवस्थापन
डॉ. उदय पवार । २८

■ **पीकपोषण**
पीकवाढीसाठी जिवाणू खते गरजेची
प्रा.डॉ. मंगेश घोडे । ३३

■ **फळबाग**
कलिंगडाची लागवड ठरेल लाभदायी
डॉ. एल.के. गभाले । ३७

■ **कीडनियंत्रण**
'ट्रायकोग्रामा' म्हणजे प्रभावी मित्रकीटक
एस.ए. गायकवाड । ४१

■ **फुलशेती**
'डेलिया' मिळवून देईल नफा
प्रा. भूषण तायडे । ४४

■ **निगराणी**
रब्बी ज्वारीवरील एकात्मिक कीड व्यवस्थापन
योगेश मेहेत्रे । ४७

■ **पशुपालन**
थंडीच्या काळात जनावरांचे आरोग्य असे जपा...
प्रा. प्रणिता सहाणे । ५०

■ **पशुचिकित्सा**
जनावरांमधील लम्पी रोग ; प्रादुर्भाव
आणि उपाययोजना
डॉ. कल्याणी सरप । ५१

■ **पशुआरोग्य**
दुग्धज्वराची कारणे, लक्षणे आणि उपचार
डॉ. गणेश काळुसे । ५४

■ **आहारचर्चा**
अंडी म्हणजे पोषणमूल्यांचं भांडार!
डॉ. शिल्पा मोडेकर । ५६

■ **आरोग्यसंपदा**
जंतुनाशक आणि बहुगुणी हळद
(सौजन्य : 'पूर्वा कृषिदूत' परिवार) । ५८

■ **मधुवार्ता**
● मधमाश्यांची वैशिष्ट्यपूर्ण कार्यपद्धती!
● 'हनीड्यू' हनी म्हणजे काय?
(सौजन्य : 'पूर्वा कृषिदूत' परिवार) । ६०/६२